

Jasmina Ollikainen

Mimosan juttukirja

tapauksia ja tarinoita

Mimosan juttukirja

tapauksia ja tarinoita

© 2019 Ollikainen, Jasmina

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-802-025-7

Sunnuntai 1.1.2017

Uusi vuosi alkaa!

Tämä on alku. Tämä on uuden vuoden alku ja myös uuden kirjan alku. Eikö se olekin niin että tyhjältä pöydältä ja paperilta on hyvä aloittaa? Kyllä minusta. Ja niinkin on, että alkuun pitää panostaa. Tosin silloin tulee miettineeksi, että mikäköhän olisi riittävän hyvä aloitus. Mikä olisi paperin ja kynän ja kaiken vaivan arvoinen aloitus? Mielellään sellainen aloitus että se myös luettuna kuulostaa riittävän hyvältä.

Ensin pitäisi päättää, että mikä tästä kirjasta ylipäänsä tulee. Kirjoitaisinko samanlaisen päiväkirjan kuin yläasteella? Vai mieluummin romaanin tai kokoelman novelleja. Pitäisi myös valita tyyli, siis se että kirjoitanko kaiken ihan ”oikein” vai annanko tulla kirjakieltä. Mutta onko pakko valita? Ja nyt heti...

Noh, jospa lähden liikkeelle ihan vain itseni ja tämän paikan esittelystä.

Minä olen Mimosa Tirkkonen. Niin, ehkä olettekin joskus kuulleet minusta yhtä ja toista. Olette mahdollisesti lukeneet miniromaanini. Mutta vaikka ette olisikaan, niin ei se mitään. Oikeastaan parempikin, että saatte tutustua minuun vasta nyt. Minä olen erään sinisen huivian yläkerrassa asuva kirjailija tai jonkin sortin kirjoittelija. Ja taiteilija

monessakin mielessä. Olen aika pieni tyttö. Tai nainen. Tai jotain siltä väliltä. Opiskelijakin minä olen. En enää lukiossa, mutten yliopistossakaan, vaan jossain siinä välissä. Paljon on siis tehty sen edellisen kirjan jälkeen, mutta toisaalta paljon on tekemättäkin. Ja todella paljon on myös tekeillä juuri nyt!

Eilen, uudenvuodenaattona, tämän sinisen huvilan väki istui olohuoneessa skumppaa maistelemassa ja pippurisipsiä popsimassa. Puolenyön aikaan hipsittiin sitten ulos ilotulitusta katselemaan. Siis minä ja vanhemmat. Sillalta oli parhaat näkymät joka suuntaan, mutta videoni jäi aika keskinkertaiseksi. Sillä aikaa veljet olivat jo ehtineet lähteä omille teilleen ja juhlivat sitten Helsingin keskustassa viiteen asti, mutta minä painuin pehkuihin siinä kahden maissa.

Tänään rentoudutaan. Uudenvuodenkonsertti ja presidentin puhe kuuluvat tunnelmaan. Satavuotista Suomea on alettu nyt juhlia jo hyvissä ajoin ja kyseisen juhlan logoa näkee suurin piirtein jokaisessa mainoksessa. Siinä onkin aihe, josta voisin kirjoittaa vielä myöhemmin. Sinisessä huvilassa on monta hyvää paikkaa kirjoittaa, varsinkin kun on Elsa-mummin antama vaaleanpuneinen joululahjashaali ja villasukat lämpöä tuomassa. Ulkona savunhaju sekoittui vielä ilmassa leijuvaan ruudin tuoksuun, kun käytiin äidin kanssa ulkoilemassa ja keräämässä juhlien jäänteitä pihatieltä. Äiti piti nenästään kiinni ja

mulkoili naapurin vanhaa omakotitaloa paheksuen. Siellä taas tuprutelivat. Minuakin niiden hajujen olisi tietysti pitänyt haitata, mutta minkäs sille voi kun ne aina tuovat mieleen hyviä muistoja takavuosien mökkireissuista ja makkaranpaistoista laskettelurinteen juurella. Niin, Ylläksestä ja revontulista.

Savunhajua, saunomista, eilistä perunasalaattia ja sipsejä. Erilaisia asioita tehdessä ja ulkona tuulettuessa tulee aina mieleen ratkaisuja ongelmiin. Ei ne ratkaisut etsimällä löydy. Unohtaminen on paljon tehokkaampaa usein. Niin että mitä kirjoittaa ja miten tästä eteenpäin? Muistin asian vasta illalla, kun näin tämän kirjan yöpöydälläni penaa-
lin vieressä.

Päivän aikana ajatukset ja vaihtoehdot olivat jalostuneet ja asettuneet paikoilleen ja nyt ne sitten huusivat takaraivossani olevansa valmiita. Niin minä yhtäkkiä huomasin tietäväni mitä alkaisin kirjoittaa. Alkaisin kirjoittaa tarinoita ja tapauksia tosielämästä. Sovittaisin ne yhteen ja niistä tulisi sellainen päiväkirjan ja novellikokoelman yhdistelmä. Siitä tulisi semmoinen kooste ajankuvista. Satavuotiasta Suomea ja ehkä muutakin. Ja mahdollisesti käytännön vinkkejä, jos niitä satun keksimään.

Mitä siihen sanoisitte?

Valmiina ainakin olisi jo muutama tarina. Mutta sitten pitäisi myös päättää, millä tyyllillä kirjoittaisin. Luontevinta olisi kai rakentaa novellit huolellisesti ja kirjakieltä käyttäen. Päiväkirjamerkinnöistä tulee sitten hieman puhekielisempiä, sellaisia kun ne muistiinpanoissani muutenkin ovat olleet. Se tulee olemaan sellaista vaihtelevaa tyyliä, joka sopeutuu kuhunkin tunnelmaan. Se saattaa myös sisältää erilaisia fontteja ja käsialoja tähän tapaan. No, se on sellaista (tällaista) Mimosan omaa kirjoitustapaa.

Ei sitä kuitenkaan voi luvata, että tästä tulee sitä tai tätä. Ei voi tietää, mitä kaikkea tänä keväänä tapahtuu ja mihin suuntaan kirja muuten lähtee kehittymään. Sen voin kuitenkin sanoa, että tästä tulee sellainen juttukirja.

Mimosan juttukirja.

Maanantai 2.1. Sininen huvila ja sinisen huvilan asukkaat

Alkuun pitäisi varmaankin kertoa joitakin perusasioita. Pitäisi kuvailla tätä ympäristöä, jossa elelen ja juttuja kirjoitan. Ja jossa asuu toki muitakin. Sininen huvila sijaitsee Tapiolan liepeillä, ehkä hieman mäkisessä maastossa ja jonkinlaisen puiston vieressä. Ympärillä olisi rehevääkin metsää ja hedelmäpuita, mutta talvella kaikki on tietysti joko paljasta tai sitten lumen peitossa.

Minulla on yläkerrassa huone, jossa kalustus on sinistä ja valkoista ja ikkunalla on purjelaiva sekä simpukoita. Siellä minulla on myös siisti ja valkoinen kirjoituspöytä, mutta se on yleensä niin täynnä kirjapienoja ja kynäpurkkeja ja ties mitä lankakeriä, ettei sen ääressä oikein voi kirjoittaa. Siksi työpisteeni on käytännössä alakerrassa takan vieressä harmaalla sohvalla tai nojatuolissa. Täällä saa myös jalat rahille lepäämään, niin ettei tarvitse vääntelehtiä ja vaihtaa asentoa kuten tuolilla pitäisi. Ja niinpä läppärit ja kirjat ovat vakiopaikallaan sohvan nurkassa ja kyniä löytyy tyynyjen väleistä.

Ikkunan edessä olohuoneessa on matalan hyllyn päällä muuten minun kasvitarhani. Siinä on monenlaista purkkia, mutta kaikissa kasvaa samaa, pitkälehtistä, kasvia. Ne ovat kaikki sukulaisia, kokonainen perhe rönsyliljoja. Äidin mielestä niitä on liikaa, mutta minun mielestäni ei. Jollain oudolla tavalla ne sopivat yhteen talvimaiseman

kanssa, joka niiden takaa ikkunasta avautuu. Metsäinen puisto on ihan kuin erämaata ja pihan kuuseen on isä ripustanut valot ja punaisia joulupalloja ja männyssä taas on talipalloja niin että pihalla hyörii lintuja ja oravia jatkuvasti. Kai se on se on se kontrasti, joka sen vaikutelman saa aikaan. Viidakko ja talvi yhdessä.

Ihmisiä täällä asuu minun lisäkseni neljä. Tietysti minulla siis äiti ja isä. Ne tekevät sitä mitä äidit ja isät tavallisestikin tekevät eli käyvät töissä ja kustantavat lastensa elämän. Niitä voidaan kutsua Vilmaksi ja Janneksi. Mutta koska vanhempani varsin anteliaasti maksavat kaikesta aina ruuasta opiskeluihin ja taideharrastuksiin, kutsun heitä usein mesenaateiksi.

Ja sitten minulla on kaksi lukioikäistä veljeä, Viljami ja Luukas. Ensiksi mainittu viettää aikansa mieluiten autojen kanssa, toinen taas tykkää soitella kitaraa. Mutta esiintymisestä kumpikaan ei pahemmin piittaa, joten en heille anna tässäkään kirjassa liikaa huomiota.

Mutta tänään sinisen huvilan väki ajoi autolla noin kymmenen kilometrin matkan ja pysähtyi parkkipaikalle loivan mäen päälle. Parkkipaikan ympärillä oli melkein kaikilla suunnilla valkoharmaita kerrostaloja, niitä sellaisia joita 70-luvulla rakennettiin lähiötäyteen ja joissa nykyään on kaikissa putkiremontti joko juuri tehty tai sitten meneillään. Yhden semmoisen ylimmässä kerroksessa asustivat Elsa-mummi

ja Erkki-vaari. Mummi olikin jo tullut punaisessa toppatakissaan pensaidan viereen odottelemaan. Siinä odotellessaan se hiekoitti pihan jäisiä kohtia, jotka olivat jääneet huoltomiehiltä huomioimatta.

Mummi ja vaari olivat viimeksi käyneet meillä jouluaattona. Nyt oli hyvä hetki käydä sitten niiden uudistettua asuantoa katselemassa ja kuivakakkua maistelemassa. Istuimme keittiön pöydän ääressä, kun mummi esitteli tyytyväisenä valkoisia kiiltäviä kaapinovia. Kaikki oli nyt niin siistiä ja toimivaa sekä vessassa että keittiössä. Uudistusinnossaan mummi oli hankkinut uuden joulupöytäliinankin. Pöydän päässä oli nippu kortteja, joita joulun aikaan oli tänne lähetetty. Ki malteleva joulupukki ja tunnelmallinen kynttiläkortti näyttivät tultuilta. Olivat näköjään kaikki meidän pikkuserkut mummin puolelta muistaneet lähettää tervehdyksensä tännekin.

Mutta remonttikolijat eivät olleet lakanneet, sillä erästä suurempaa remonttia tai oikeastaan rakennusprojektia jatkettiin melkein tämän talon pihalla. Keittiön ikkunasta näki kaupalle ja sen viereen, jonne oli pystytetty kirkkaan oranssi aita. Sen takana oli syvä kuoppa ja kuopan äärellä hyöri nytkin jokunen työmies. Sitä tiiviimmin seuraamalla olisi ehkä oppinut, miten hissikuilu tai liukuportaat syntyvät. Vaari sitä joka päivä seuraili kahvikupin äärellä kuten nytkin. Se ei vain ollut tästä asiasta kovinkaan innoissaan. Mitäpä siitä metrosta, kun se

koko ajan vain viivästy, ja epäili ettei itse sitä ehdi koskaan käyttää. Sen sijaan mummi taisi haaveilla metroajelusta, sillähän pääsisi Helsinkiinkin niin kätevästi.

Minä taas suhtaudun uusiin asioihin yleensä varauksella. Eipä se metron läntinen jatke olisi ollut mikään välttämätön projekti, mutta onpahan se ainakin hyvä kahvipöytäpuheenaihe. Ja vaikka kahvipöydässä oli uusi pöytäliina, niin kupit olivat sentään ne samat ruskeat. Joka kerta mummin ja vaarin vierashuoneen kaapista löytyi myös vanhaa tavaraa, jonka alkuperää kukaan ei tuntunut muistavan. Joskus vaarin housuja annettiin pojille sovitettavaksi ja nämä vähän epäroivät. Tai sitten sieltä kaivettiin esiin äidin vanhoja leluja tai sarjakuvakirjoja olevinaan kirpputorille myytäväksi. Silloin äiti hämmästy enninnäkin siitä että ne olivat vielä olemassa ja toisekseen siitä, että niitä nyt muka oltaisiin viemässä pois. Äiti tahtoi pelastaa ne meille, eikä välittänyt isän kysymyksistä. Niin, mihin ne kaikki meilläkään mahtuisivat. Minä tietysti myös kannatan vanhan tavaranto suojelua ja olen mummilta saanut monet retrovaatteet, joita kaverinkin aina kehuvat. Esimerkki niistä on tämänkin sinapinkeltainen housuhame, jota nytkin pidän.

Ja tällä kertaa mukaan tarttui muun muassa pahvilaatikollinen pieniä posliiniasioita ja kukkakuviainen silkkimatto, jota kukaan sinisen

huvilan asukkaista ei ollut ennen nähnytkään. Mutta eiköhän se sopisi jonnekin meillä. Jos ei muualle niin minun huoneeseeni.

Mutta Elsa-mummista on vielä kerrottava lisää. Mummihan ei ole mikään keinutuolimummo saati rollaattorinkäyttäjä. Ei se omista kumppaakaan. Ei sen luona käy apulaisia, eikä se sellaista koskaan sisään päästäisikään. Päinvastoin. Mummi käy itse apulaisena eri paikoissa ympäri Espoota. Aikoinaan se jäi eläkkeelle vaatekaupan myyjän hommista, mutta tylsistyi ja päätti ryhtyä taas töitä tekemään. Hoiva-alalla kun on tarvetta työntekijöille, niin mummi sai uuden työnsä Kotiavusta. Niinpä se ravaa itseään huonokuntoisempien ja monesti itseään nuorempienkin ihmisten luona siivoamassa, ruokaa laittamassa tai muuten vain ihmisiä komentamassa. Ja mikäs siinä, mummi järjesti nimittäin minullekin työpaikan samasta firmasta. Kerran se ei itse päässyt erästä sotaveteraania vahtimaan, niin minä sitten tuurasin pari tuntia. Ja siitä se ura lähti. Minä en varsinaisesti koskaan pyrkinyt hoi-vahommiin, mutta näin siis minullekin kävi. Suhteiden kautta ihmiset ajautuvat töihinsä aika usein, eikä siinä mitään.

Ruumiillinen mutta sopivan joustava työ on hyvää vastapainoa kirjojen lukemiselle. Sitä paitsi minua ihan aidosti kiinnostaa olla tekemisissä varsinkin sodan kokeneiden ihmisten kanssa. Yritän aina painaa mieleen näiden kertomia juttuja (vaikka joskus ne sekoittuvatkin

nykyisyyteen). Niinpä niin, kaltaiselleni kirjoittelijalle tällainenkin työ voi olla yllättävän inspiroivaa. Siispä viime elokuussa, erään työkeikan jälkeen illalla hahmottelin lyhyen tarinan, jossa käsittelin muun muassa kyseisen päivän tunnelmia. Siitpä tuleekin nyt tämän kirjan ensimmäinen novelli, joten varautukaapas lukemaan seuraavaa tekstiä hieman toisella otteella.

I novelli: Minä ja muori

Vanhan, keltaisen, omakotitalon pihasta näki, ettei täällä ollut tehty mitään pitkään aikaan. Kollegani Inkeri ei ollut kastellut edes kukkia. Siitä oli nyt kuukausi, kun olin täällä viimeksi käynyt. Kuinkahan muori jakseli, mietin ja soitin ovikelloa.

Ei kuulunut mitään. Soitin kelloa uudemman kerran. Odotellessa availin tuulitakkini vetoketjua ja sujautin sisäkengät jalkoihini. Ehdin lakaista rappusetkin.

Missä muori viipyi? Pitäisikö kokeilla puhelinta?

Rypistin otsaani ja kurkistin makuuhuoneen ikkunasta sisään. Siellä ei näkynyt ketään, vaikka valot olivat päällä.

Lopulta lukko rasahti ja ovi aukeni raolleen. Minä huokaisin helpottuneena.

”Tule sisään”, sanoi raukea ääni.

Muorin ryppyiset kasvot katsoivat minua rollaattorin takaa. Hän näytti samalta kuin ennenkin, virttynyttä aamutakkia ja silmillä riippuvia, harmaita, hiuksia myöten.

Samalta näytti eteinenkin. Antiikkilipaston päällä olivat korit ja koristeet, tuhkakuppi ja pikkupeili samassa järjestyksessä. Pöytä vain oli kertynyt niiden pinnalle. Vanha lankapuhelin oli laskettu lattialle, irtonaisena seinästä. Myös ummehtunut haju oli tallella, tai ehkä jopa voimistunut entisestään. Eteisen oikealla laidalla, liukuoven takana, roikkuivat turkistakit. Niiden väliin ripustin oman takkini.

Kynnykseltä näki suoraan keittiöön, jossa puuhaa riitti. Sen saattoi paitsi nähdä myös haistaa. Mandariinit ainakin olivat päässeet homehtumaan. Vasemmalla oli makuuhuone ja oikealla olohuone. Muori laahusti olohuoneeseen ja istui sohvalle. Minä jäin hetkeksi eteiseen ja nappasin huiskan hattuhyllyltä. En malttanut olla pyyhkäisemättä pahimpia pölyjä, vaikka tiesin ettei siitä kaikesta eroon pääsisi millään. Pinttynein pöly pitäisi hangata harjalla tai jollain. Eteisessä oli myös ruostunut kastelukannu, johon sain ulko-oven pielen hanasta vettä kätevästi. Huikkasin muorille kastelevani orvokit.

Mitäpä niistä, muori sanoi vain. "Syksy on tulossa kuitenkin."

Vein kukille vettä kuitenkin ja nypin kuivat lehdet pois. Olihan minulla pari tuntia aikaa ja tekemistä oli keksittävä. Pieni järjestely ja ruuanlaitto kuuluivat asiaan. Eilisen kävijä olikin vaihtanut lakanat ja siivonnut vessa. Hyvä, eipähän minun tarvinnut niihin koskea. Muorille oli tietysti annettava lääkkeit. Dosetti oli olohuoneen pöydällä. Uusia lääkkeitä oli muori saanut näköjään.

"Eipä näistä hyötyä ole", hän mutisi.

"Ottaisitteko puuroa? Vaikka vain puoli annosta? Voisin laittaa, tekisin sen mielelläni."

Hyödytöntä sekin kuulemma, mutta ainahan hän jotain maisteli, kun vain joku tarjosi. Samalla tarkistin jääkaapin. Hyi kuinka siellä vallitsi taas sellainen haju, että teki mieli irvistellä. Heitin pois vanhat piimät ja jugurtit. Einesruokia en edes tarkistanut,

"Minä kirjoitan, kirjoitan ja kirjoitan, kuten nytkin teen. Teksti pitenee, kaikenlaisia outojakin tarinoita syntyy. Osa on totta, osa ei aivan. Kirjoitan niin että käsi puutuu." Niin kai tämän kirjan sisällön voisi tiivistää. Minulla onkin tässä uusi ja tyylikäs muistikirja, kuten huomaatte. Ei ollut helppoa päättää, millainen kirja tästä tulisi, mutta sanoisin, että tämä on sellainen päiväkirjan ja novellikokoelman yhdistelmä. Omasta elämästä voi jalostaa tarinoita, mutta toisaalta sekaan on hauska laittaa ihan oikeitakin tapahtumia. Tapiola muutoksen kourissa, historian pääsykoe tulossa, outoja unia. Uutisia maailmalta, ajankuvia satavuotiaasta Suomesta ja vähän muustakin, ehkä myös menneisyydestä ja tulevaisuudesta. Sellaisia juttuja tämä kirja sisältää, toivottavasti tykkäätte!

Jasmina Ollikainen (s. 1995) on espoolainen kirjailija. Mimosan tarinat perustuvat osin hänen omaan elämäänsä. Aiemmin on ilmestynyt teos "Mimosa ja kaverit -elämää yläasteella", ja "Mimosan juttukirja" on sille jatkoa.

